

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2026-06-15 Nr. NV-1625

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-26-702(2) TAIS-26-7065(3)	DĖL VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-730 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1227		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2026-06-12	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP 2026-06-16 (III dalis) ☒ Svarstyti LRV posėdyje 2026-06-17 (A) ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narė L. Girskienė siūlo skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją motinai arba tėvui, išauginusiems 3 ar daugiau vaikų (įvaikių)¹. Šiuo metu skiriama išauginusiems 5 ir daugiau vaikų (įvaikių).

Siūlymas grindžiamas siekiu skatinti gimstamumą, gerinti daugiavaikių tėvų finansinę padėtį ir mažinti jų skurdą.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma pritariti vienam iš siekių – skatinti gimstamumą, tačiau nepritarti teisinio reguliavimo priemonei dėl šių priežasčių:

- priemonė neatitinka teisėkūros tikslingumo ir efektyvumo principų: netinkama nurodytam vienam iš siekių – gerinti daugiavaikių tėvų finansinę padėtį ir mažinti jų skurdą, nes valstybinės pensijos nėra socialinės paramos priemonė, o skiriamos už ypatingus nuopelnus, pasiekimus arba specialų statusą; nebūtų taikoma laikotarpiu, kai priimamas sprendimas susilaukti vaikų ar patiriamos jų auginimo išlaidos ir tai nebūtų tiesioginė, taikli ir laiku taikoma priemonė gimstamumui skatinti; teisės aktuose jau įtvirtintos priemonės tėvų, auginančių vaikus, socialinėms garantijoms užtikrinti;
- 2027 m. papildomai reikėtų 121–141 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų, nevertinant indeksavimo ir administravimo sąnaudų (apie 65 tūkst. motinų). „Sodros“ valdybos skaičiavimais, administravimo išlaidos sudarytų apie 14,7 mln. Eur (papildomai reikėtų 342 darbuotojų etatų, kurie būtų laikini). Be to, nepakaktų VSDF veiklos sąnaudų kompensacijos dydžio (1,4 proc.), todėl administravimui papildomai reikėtų dar 12,7–13 mln. Eur. KT yra konstatavęs, kad valstybės įsipareigojimai turi būti paremti materialiniais ir finansiniais ištekliais, o valstybės biudžeto galimybės labai ribotos.
- įgyvendinant Vyriausybės programą, šiuo metu peržiūrimas valstybinių pensijų reguliavimas ir 2028 m. II ketv. Seimui bus pateikti pasiūlymai dėl pensinio pobūdžio išmokų sistemos tobulinimo, todėl su valstybinėmis pensijomis susiję siūlymai turėtų būti svarstomi sistemiškai – visos valstybinių pensijų sistemos pertvarkos kontekste.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☒ Taip ☐ Ne nurodytas prie priemonių (žr. aukčiau)

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYO IŠLAIDOS) ☒ Taip ☐ Ne	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☒ Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☒ Taip ☐ Ne (žr. aukčiau)

SUIINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☒ TM ☒ FM ☐ AM ☐ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☐ SADM ☐ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☐ VRM ☐ ŽŪM ☒ LSA
☐ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinių organizacijų ☒ Kita - „Sodros“ valdyba

Su FM, LSA ir „Sodros“ valdyba – be pastabų. Įvertintos TM pastabos.

¹ Dydis – 2 valstybinių pensijų bazės; 2026 m. – 148,56 Eur. Skiriama asmeniui sukakus senatvės pensijos amžių arba jį pripažinus netekusiu 60 ar daugiau proc. dalyvumo.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nutarimo projektas patikslintas pagal LRVK Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus. Pastabų nėra.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Aušra Gratulevičienė

Socialinės politikos grupė , vyresnioji patarėja